

DIÓSI ÁGNES (1932-2005)

Néhány évvel volt csak fiatalabb anyámnál, mégis mindig kortársamnak gondoltam. Egyoldalú ismeretségünk, valamikor a nyolcvanas évek elején kezdődött. A Mozgó Világban olvastam egy írását, rám rendkívül nagy hatást gyakorolt. Egy nevelőotthonról írta, meglehetősen őszinteséggel. Híján voltunk akkortájt azoknak a műveknek, amelyek a rendszer bármely elemét kritizálni merték volna. Ezt a munkát éveken keresztül egyetemi hallgatóknak olyan kötelező irodalomként ajánlottuk (kár, hogy soha nem mondtam meg neki), amely igazán hitelesen mutatta meg azt a furcsa zárt világot, ahol a gyerekek kiszolgáltatottak, a rájuk „vigyázó” felnőttek pedig betegek, és jellemtelenek voltak. Nagyon imponált nekem az a „vakmerőség” ahogy Diósi Ági a gyengék mellé állt, és természetesnek tartottam, hogy ilyet csak nagyon fiatal, „semmi-veszíteni-valója-nincs” társadalmi helyzetű ember írhat. Pedig ő már akkor is négygyerekes elvált asszony volt. Egyszerűen csak nem érdekelt a saját karrierje – az igazságot meg kellett mutatni. Évekkel később – amikor a Cigányúthoz gyűjtötte az anyagot – találkoztunk személyesen, és akkor döbbsentem rá, hogy Ági nem velünk egyidős, csak személyisége fiziológias gyanakvással él a hatalommal szemben.

Sokszor került emiatt összetűzésbe, de a kirekesztett, megbélyegzett emberek melletti szolidaritása, erőt adott neki. Szívesen mesélt VI. kerületi TECSÁS „családjairól”, akiknek az érdekében bárkivel szembe szállt, csak hogy nekik segíteni tudjon. Sok sebet is szerzett, mint mindenki a segítő szakmákban, de ezért soha nem panaszkodott, lezárt egy időszakot, és hallatlan energiával kezdett új életet.

1993-tól a fővárosi GYIVI-ben dolgoztunk először együtt, a cigány hivatásos nevelőszülő képzésben, és azt hiszem, ezek az évek mindannyiunk számára katartikus élményként rögzültek. Három éven keresztül tanítottuk azokat a cigány asszonyokat jogra, történelemre, pszichológiára, akik a tanfolyam elején még néha bemutatkozni sem igen mertek. Komoly eredménynek tekintettük a sikeres vizsgákat, és együtt örültünk a családokkal. Nagyon szerette a nevelt cigány gyerekeket, mindig kacagva mesélte, hogy hogyan „sajátítják” ki maguknak azok a kis-gyerekek, akiknek pár hónapja még senkijük sem volt... Az én diósiágim vagy – mondták. Nem volt igazi „profi” segítő, nem tudott távolságot tartani. Elképesztő közel engedett magához mindenkit, és ezzel – tudjuk-, az emberek néha visszaélnék. Mindig csodáltam, hogy egy tanfolyam második hetétől kezdve, ő már keresztneven szólította a hallgatókat, kíváncsi volt személyes sorokra, és nagyon sok mindent el is mondtak neki.

A GYIVI-ben, tanácsadói munkája során, konfliktusos helyzetbe került, pedig csak saját „egyparancsolata” szerint járt el. Segíteni akart egy tőle támogatást kérőnek, s közben – konzekvensen magához – nem törődött a hivatalos eljárási renddel.

Elment tehát, néhány évig újságíróként dolgozott. Természetesen ott is a gyengék képviselőjében, az Amaro dromban és a Roma Sajtóközpontban.

Egyszer felhívott és azt mondta, hogyha nem segíték egy rászorulóknak állást szerezni, akkor nem lesz a barátom. Nem is beszélünk egy rövid ideig, mivel nem tudtam segíteni, de fél évvel később már újra együtt terveztük a nevelőtanárok továbbképzését. Az elmúlt két évben talán egy kicsit túl sokat vállalt. Segített a családjának, és emellett újabb tanfolyamokat indított Budaörsön, és a TEGYESZ-ben.

Könyvek jelentek meg szerkesztésében, és már tervezte a következőt.

Halála előtt pár nappal beszéltek meg a soron következő feladatainkat...

– Szervusz Zsuzsám – mondta...

Szerencsére azért mégis a barátja voltam.

Fót, 2005. november

Mester Zsuzsa

Pályázati felhívás

Budapest Főváros Önkormányzata és Pest Megye Önkormányzata ismét közös pályázatot hirdet szakmai tapasztaltfeldolgozó tanulmányok készítésére a fővárosi és a Pest megyei gyermekvédelemben dolgozó vagy korábban ezen a területen működött szakemberek számára. A pályázat meghirdetői számítanak minden olyan munkára, amely a gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás és a hatósági intézkedések valamely területén szerzett, szakmai közfigyelemre érdemes tapasztalatokat, gyűjtött ismereteket dolgoznak fel.

A pályázatot meghirdetők a következő témakört jelölik meg a tanulmányok számára.

A fővárosi és Pest megyei gyermekvédelem valamely szakterületén vagy szolgáltatási formájában szerzett tapasztalatok bemutatása, különös tekintettel a társadalmi kirekesztés és az erőszak elleni küzdelemre, a gyermekbántalmazással járó traumák terápiájára, a gondozott gyermekek érdekeinek és jogainak érvényesítésére, speciális és különleges ellátás iránti szükségletekre, a gyermekvédelmi rendszer és a törvényi szabályozás hiátusainak áthidalására, és a gyermekvédelmi szervezetek együttműködésének hatékonyságát növelő intézményes formákra és módszerekre.

A két önkormányzat közös pályázatát a Fővárosi TEGYESZ és a Pest Megyei TEGYESZI gondozza.

A pályázati feltételek: Benyújtható minden új vagy már elkészült, gyermekjóléti vagy gyermekvédelmi gyakorlati munka tapasztalatait közvetlenül feldolgozó, szakmai jellegű írásmű, amely teljes egészében a pályázó(k) önálló szerzői munkáját képezi és amely még nem lett más pályázatra benyújtva, nyilvánosan közzétéve vagy más megrendelőnek hasznosításra átengedve.

A pályamunkák terjedelme: 20-25 oldal terjedelmű írásmű, nem számítva a szükség szerint hozzá kapcsolódó melléklete(ke)t, amelyek együttes terjedelme maximum 50 oldal.

A pályamunkák benyújtása: a pályamunkákat 5 példányban, jelíges borítékban lehet benyújtani, megjelölve a pályamű konkrét témáját (külön lezárt, kis borítékban megjelölve a jelíges pályamunka szerzőit és azok elérhetőségi adatait) a **Fővárosi TEGYESZ Módszertani és Elemző Szolgálatához (Budapest 1081, Alföldi u. 9-13.)**, postai vagy személyes kézbesítés útján. Csak azok a pályamunkák fogadhatók el, amelyekben nem található – a mellékletekben sem – a szerző(k) személyi azonosságát felfedő adat.

Benyújtási határidő: 2006. február 15.

Elbírálás: A jelíges pályamunkákat a meghirdetők által felkért Bírálóbizottság bírálja el, szükség szerint felkért szakértők előzetes bírálati alapján. A Bírálóbizottság által díjazott pályamunkák szerzőinek személyét megismerve a Bírálóbizottság ellenőrzi, hogy a pályamunkák teljes egészükben a pályázók önálló munkájának a termékei-e.

Eredményhirdetés: 2006. május 10-ig.

Feltételek: A jelíges borítékok csak a zsűri döntése után kerülnek felbontásra. A pályamunkák szerzői a pályamunka benyújtásával a pályázat elbírálását követő tíz hónapra átengedik a pályamunkájuk hasznosítási jogát a meghirdetőknek, és előzetes hozzájárulásukat adják ahhoz, hogy a meghirdetők nyilvánosságra hozhassák tanulmányukat a pályamunka elfogadása esetén (a közlésre kerülő kézirat és a közlés további részletei tekintetében közös megegyezéssel döntenek).

Pályadíjak: A meghirdetők két-két I., II., és III. díjat kívánnak kiadni azzal a feltétellel, hogy legalább 15 pályamunka beérkezik a pályázatra. Kevesebb pályázat esetén is elbírálják azokat, és arányosan megállapított számú pályadíjat adnak ki. A díjak kiadásánál és odaítélésénél a meghirdetők és a bírálók egyfelől a szakmai tapasztaltfeldolgozó munka ösztönzését, másfelől a minőségi színvonal és a hasznosíthatóság igényének érvényesítését tartják szem előtt.

Pályadíjak: I. díj: 150.000.- Ft

II. díj: 120.000.- Ft

III. díj: 90.000.- Ft.

(A meghirdetők fenntartják a jogot szükség szerint további díjak és elismerési formák kiegészítő alkalmazására és a pályadíjak esetleges emelésére.)

Budapest, 2005. november

A FŐVÁROSI TEGYESZ ÉS A PEST MEGYEI TEGYESZI ÁLTAL ÉVENTE, ELŐSZÖR 2006. ÁPRILISÁBAN RENDEZENDŐ GYERMEKVÉDELMI NAPOK PROGRAMJA

Budapest Főváros Önkormányzata és Pest Megye Önkormányzata Gyermekvédelmi Napok címmel minden év tavaszán lebonyolítandó rendezvény-sorozatot indít a szakellátásban gondozott gyermekek és fiatalok, valamint a felnőtt szakemberek számára, a Fővárosi TEGYESZ és a Pest Megyei TEGYESZI közös lebonyolításában.

A Fővárosi TEGYESZ által 2005. áprilisában (nem először) rendezett gyermekvédelmi szakmai rendezvény-sorozat és a PM TEGYESZI által 2005 júniusában szervezett országos gyermekvédelmi konferencia egyaránt megmutatta, hogy nagy szükség van a szakterületen olyan rendezvényekre, amelyek rendszeres lehetőséget biztosítanak megmutatkozásra és eszmecsere.

A gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben nem gondozotti azonosságtudatot kívánunk kialakítani az ellátott gyermekekben és fiatalokban, hanem a számukra fontos társadalmi közösségekbe kívánjuk sikeresen integrálni őket. Nagy szükségük van ugyanakkor olyan megmutatkozási lehetőséget nyújtó fórumokra, amelyek segítségével saját értékes tevékenységük sikeréért építetik fel önképüket és kapcsolataikat. Ez kitűnő alkalmat ad megmutatkozásra, önképzésre és szakmai eszmecsere a gyermekeknek és fiataloknak, a velük foglalkozó szakembereknek, intézményeknek és az egész gyermekvédelmi szakterületnek egyaránt.

E célok érdekében folytatni kívánjuk a már hagyományossá vált gyakorlatot, amely szerint az iskolai tavaszi szünet előtt vagy után többnapos rendezvény-sorozatba szervezünk a kulturális és alkotótevékenység körébe tartozó gyermek- és felnőtt programokat és szakmai rendezvényeket. A Gyermekvédelmi Napok rendezvény-sorozat programjainak zömét egy helyszínen, a Millenáris Parkban, egyes kapcsolódó rendezvényeket pedig a közreműködő intézményekben rendezünk.

Tervezett időpont 2006-ban: 2006. április 20-tól május 4-ig.

A Gyermekvédelmi Napok programjában a következő rendezvények szerepelnek:

1. „ÉN – TÉR – KÉP. Gyermekalkotók, alkotóműhelyek a gyermekvédelemben” címmel kiállítás a Gyermekvédelmi Napok teljes idejére tervezett nyitva tartással, amelyen bemutatjuk a gyermekek kézműves és képzőművészeti alkotásait (tartalom szerint megosztott térben: kézművesség – hagyományos tárgyi kultúra és továbbélése: szöveg, fazekasság, játékkészítés, faragás, csuhémunkák, ünnepek rituális kellékei stb., képzőművészet – grafika, festészet, kispasztika, szobrászat, tűzomanó, foto stb.) az alkotóműhelyek bemutatkozásával, játszóházi foglalkozásokkal, a terápiás és alkotó célú alkalmazás bemutatásával;
2. Előadások gyermek-előadók és együttesek részvételével a rendezvény-sorozat nyitására, zárására, és egyes rendezvényeihez kapcsolódóan: színi és báb előadás, vers, próza, paródia, ének, zene, tánc, egyéb színpadi szóló- és csoportos produkció;
3. Pszichológiai, életvezetési, drogmegelőzési, jogi tanácsadás és segítségnyújtás;
4. Szabadidős foglalkoztatási, művelődési, utazási, üdülési-táborozási, kalandpedagógiai és sportbörze;
5. Intézmények bemutatkozása a rendezvény-sorozat központi helyszínén vagy saját helyszínen;
6. Film- és könyvbemutatók gyermekek és fiatalok, valamint szakemberek részére;
7. A Gyermekvédelmi Arcképcsarnok videó-interjúinak vetítése;
8. A fővárosi és a Pest megyei önkormányzat közös szakmai tanulmány pályázatának éves eredményhirdetése és díjkiosztása;
9. Egésznapos regionális szakmai tanácskozások;
10. Történeti kiállítás a közös közép-magyarországi állami gyermekvédelemről;
11. Módszertani börze és műhelybeszélgetések poszterek, videó- és filmbemutatók, bemutató foglalkozások stb. felhasználásával;
12. Sajtótájékoztatók, viták a sajtó gyermekvédelem-képéről.

A Gyermekvédelmi Napok főfelelősei a Fővárosi Önkormányzat, Pest Megye Önkormányzata, a Fővárosi TEGYESZ és a Pest Megyei TEGYESZI. Gondozói és lebonyolítói: a Fővárosi TEGYESZ és a Pest Megyei TEGYESZI, a közreműködést vállaló intézményekhez és szervezetekhez tartozó gyermekekkel, fiatalokkal és szakemberekkel együtt.

A Gyermekvédelmi Napok egyes rendezvény-elemeinek a tervezését, előkészítését a két házigazda intézmény munkatársai, valamint esetenként az általuk közreműködésre felkért szakemberek végzik, a rendezvény-sorozat közösen kialakított és elfogadott keretei között, önállóan. Az előkészítők lehetővé teszik és törekednek elérni a szakterületen folyó, közérdeklődésre joggal számot tartó művészeti és szakmai tevékenységet végzők minél szélesebb körének bekapcsolódását a rendezvények megvalósításába.

A Gyermekvédelmi Napok kezdeményezői számítanak a fővárosi és a Pest megyei gyermekvédelmi szakellátási hálózatban gondozott, legfeljebb 25 éves gyermekek és fiatalok, az őket gondozó nevelőszülői családok és gyermekvédelmi szakemberek, a fővárosban és Pest megye településein működő gyermekjóléti és családsegítő szolgálatokat igénybevevő gyermekek és családok és a velük foglalkozó szakemberek, továbbá más gyermekintézményekben, civil szervezetekben és gyámhivatalokban dolgozó munkatársak, továbbá a szakirányú diákság érdeklődésére.

A Gyermekvédelmi Napokat előkészítő két intézmény felhívással fordul mindazon gyermekjóléti, családgondozó és gyermekvédelmi intézményekhez, civil szervezetekhez és szakemberekhez, akiknek szándékukban áll észrevételekkel, javaslatokkal, részvétellel és közreműködéssel hozzájárulni a kezdeményezés sikeres megvalósításához, vegyék fel a kapcsolatot a felhívás közreadóival vagy Bajovics Rózsa, Békés Zoltán és Noseda Tiborné munkatársakkal a Fővárosi TEGYESZ címen (1081 Budapest, Alföldi u. 9-13.), telefonon (3232944), faxon (3232911) vagy E-mail (Fővárosi TEGYESZ: fotegyesz@freestart.hu, Pest Megyei TEGYESZI: tiktarsag.pmttegyeszi@chello.hu) útján.

Godó Endréne
a PMTEGYESZI
igazgatója

és Molnár László
a Fővárosi TEGYESZ
igazgatója